

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

**İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7. DENETİM BULGULARI	8
8. EKLER	14

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	4

KISALTMALAR

TÜBİTAK : Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. TÜBİTAK Destekli Projelerde Bursiyer Ödemelerinin Zamanında Yapılmaması
2. İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması
3. Ön Mali Kontrole Tabi İşlemlere İlişkin Sürecin İşletilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2010 yılında 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İstanbul Medeniyet Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise

Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 11 fakülte, 3 enstitü, 2 yüksekokul ve 18 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	210	136	346
Doçent	163	140	303
Doktor öğretim üyesi	284	143	427
Öğretim görevlisi	118	48	166
Araştırma görevlisi	278	222	500
Toplam	1.053	689	1.742

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel İdari Hizmetler	136	232	368
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	14	367	381
Avukatlık Hizmetleri	2	2	4
Teknik Hizmetleri Sınıfı	71	43	114
Din Hizmetleri	0	3	3
Yardımcı Hizmetli	13	85	98
Sözleşmeli Personel	72	12	84
Yabancı Uyruklu Personel	4	0	4
Bilişim Personeli	1	1	2
Sürekli İşçi	133	41	174
Toplam	446	786	1.232

Üniversitede 2024 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 1.495’dir. Ayrıca Üniversitede 4 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

07.05.1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 9'uncu maddesi ile 04.03.2020 tarih ve 31058 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığına Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı ile İş Birliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak Sağlık Bakanlığına bağlı T.C. Sağlık Bakanlığı İstanbul Göztepe Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi ve bağlı birimleri ile bu birimlerde görev yapan personel nezdinde Sağlık Bakanlığı ve İstanbul Medeniyet Üniversitesi Rektörlüğü Arasında Birlikte Kullanım Protokolü imzalandığından

sağlık hizmetleri sınıfında 367 boş kadro bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2024 yılına ait ödenek dağılımına ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	1.138.943.430,00	1.126.611.885,22	98,92
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	131.154.000,00	126.675.191,60	96,59
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	133.540.252,00	123.062.772,52	92,15
Cari Transferler	60.529.957,00	58.503.957,00	96,65
Sermaye Giderleri	179.955.100,00	90.205.634,00	50,13
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
Toplam	1.644.122.739,00	1.525.059.440,34	92,76

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 1.503.545.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 140.575.739,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 1.644.122.739,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %92,76'sı olan 1.525.059.440,34 TL kullanılmıştır.

2024 yıl sonu itibarıyla personel giderlerinde 1.138.943.430,00 TL ödeneğin 1.126.611.885,22 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 131.154.000,00 TL ödeneğin 126.675.191,60 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 133.540.252,00 TL ödeneğin 123.062.772,52 TL'si, cari transferlerde 60.529.957,00 ödeneğin 58.503.957,00 TL'si, sermaye giderlerinde 179.955.100,00 TL ödeneğin 90.205.634,00 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2024 yılında, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 20.561.878,97 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2024 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.551.000,00	20.666.321,77	273,69
Alınan Bağış ve Yardımlar	1.489.571.000,00	1.472.515.154,36	98,85
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Diğer Gelirler	6.423.000,00	32.360.720,41	503,83
Toplam	1.503.545.000,00	1.525.542.196,54	101,46
Gelirlerden Ret ve İadeler (-)	0,00	0,00	
Net Toplam	1.503.545.000,00	1.525.542.196,54	101,46

2024 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 1.503.545.000,00 TL olup Üniversitenin yıl sonunda net bütçe geliri 1.525.542.196,54 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem faaliyet geliri 1.676.306.629,35 TL, enflasyon düzeltmesi toplamı 11.156.050.154,68 TL ve faaliyet gideri 1.570.627.267,17 TL olan Üniversite, 2024 yılını 11.261.729.516,86 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılı gelir toplamı 62.721.500,28 TL, gider toplamı 52.500.216,59 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 10.221.283,69 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 24.03.2018 tarih ve 30370 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2018/11419 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan İstanbul Medeniyet Üniversitesi Teknopark Yönetici A.Ş.’nin ortağıdır. Adı geçen AŞ.’nin kuruluş sermayesi 200.000,00 TL olup Üniversitenin %100 oranında ortaklığı bulunmaktadır. Şirketten kâr payı aktarımı 675.627,51 TL olmuştur.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun’un 80’inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları

hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2024 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hâle getirilmiştir. Üniversitede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve Üniversite çalışanlarına duyurulmuştur. İç Kontrol Rehberinde yer alan kriterlere göre hassas görevlere ilişkin prosedürler her birim tarafından belirlenmiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. Üniversitede iç kontrol risklerinin tanımlanmasıyla ilgili bazı riskler belirlenmiştir. Konsolide Risk Raporu hazırlanmış ancak herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Üniversitenin iş akış süreçleri her birim tarafından belirlenmiştir. Belirlenen iş akış süreçlerinde imza ve onay mercileri gösterilmiştir. Üniversite tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. Üniversitede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. Kamu İç Kontrol Rehberi'nin ekindeki “Risk Tespit Formu”, “Risk Oylama Formu” ve “Risk Kayıt Formu”, Üniversite birimleri tarafından hazırlanmıştır. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Ayrıca Üniversitenin Ön Mali Kontrol Yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

Üniversite Faaliyet Raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. Üniversitenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İç kontrol sisteminin işleyişine ilişkin yılda iki kez değerlendirme yapılmıştır. Üniversitenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylem ve eylemlere ne derece uyulduğu hususları ile kurum içi ve kurum dışı faaliyetlere ilişkin değerlendirmelerin yer alması gereken Eylem Planı Raporu hazırlanmıştır. Üniversitede İç Denetim Birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 1'i doludur. Fakat İç Denetim Biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Medeniyet Üniversitesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: TÜBİTAK Destekli Projelerde Bursiyer Ödemelerinin Zamanında Yapılmaması

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) kaynaklarıyla destekli projelerde bursiyer ödemelerinin mevzuatta belirlenen süre içerisinde yapılmadığı görülmüştür.

TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller'in "Giderin Gerçekleştirilmesi ve Ödeme" başlıklı 10'uncu maddesi;

"...

Bursiyerlere projede uygulama yaptıkları ayı takip eden ayın ilk haftasında burs ödemelerinin yapılması esastır. Proje yürütücüleri burs ödemelerinin zamanında yapılması için her türlü tedbiri almaktan sorumlu olup burs ödemelerinde geçerli olmayan bir nedenden dolayı gecikme olması ve bu durumun TÜBİTAK'a bildirilmesi halinde TÜBİTAK tarafından gecikmenin gerekçeleri istenebilir. Burs ödemelerinin yapılmasında ihmal, kusur ve suiistimali olduğu anlaşılan proje yürütücüsü hakkında sözleşme ve ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

..." şeklinde düzenlenmiştir.

Anılan mevzuat hükmü gereğince TÜBİTAK kaynaklarıyla desteklenen projelerde bursiyer ödemelerinin uygulama yapılan ayı takip eden ilk haftasında yapılmasının esas olduğu geçerli olmayan bir nedenden ötürü gecikme yaşanması durumunda ise TÜBİTAK'a bildirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan inceleme neticesinde TÜBİTAK kaynaklarıyla destekli projelerde bursiyer ödemelerinin izleyen ayın ilk haftasından daha sonraki zamanlarda yapıldığı tespit edilmiştir.

Üniversite tarafından, bulguda tespit edilen hususa ilişkin düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

TÜBİTAK kaynaklarıyla desteklenen projelerde bursiyer ödemelerinin anılan mevzuat hükmünde belirtilen süre içerisinde yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması

Üniversitede sürekli çalışan işçi personelin yıllık ücretli izinlerinin süresinde kullandırılmadığı, iş akitlerinin sona ermesinden sonra izin haklarının ekonomik değere dönüştürülme ihtimalinin olduğu görülmüştür.

10.06.2003 tarihli ve 25134 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 53, 56, 57 ve 58'nci maddeleri gereğince işyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir. Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez. Yıllık ücretli izin işveren tarafından bölünemez. Bu iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesi zorunludur. Ancak, 53'üncü maddede öngörülen izin süreleri, tarafların anlaşması ile bir bölümü on günden aşağı olmamak üzere bölümler hâlinde kullanılabilir. İşveren, yıllık ücretli iznini kullanan her işçiye, yıllık izin dönemine ilişkin ücretini ilgili işçinin iznine başlamasından önce peşin olarak ödemek veya avans olarak vermek zorundadır. Yıllık ücretli iznini kullanmakta olan işçinin izin süresi içinde ücret karşılığı bir işte çalıştığı anlaşılırsa, bu izin süresi içinde kendisine ödenen ücret işveren tarafından geri alınabilir.

17.05.2024 tarihli 32549 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2024/7 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'nin "Personel Giderlerine" ilişkin bölümünde "4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içerisinde hak kazandıkları yıllık ücretli izin süreleri, ilgili yıl içerisinde kullandırılacaktır. Ayrıca, ilgililerin önceki yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık ücretli izin süreleri, yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullandırılacaktır." düzenlemeye yer verilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda, 1 – 49 gün yıllık izni bulunan işçi sayısı 49; 50 – 99 gün yıllık izni bulunan işçi sayısı 2; 150 – 199 gün yıllık izni bulunan işçi sayısı ise 36 olarak tespit edilmiştir.

Üniversite cevabında; personel yetersizliği, personelin fazla çalışmalarının izin olarak tanımlandığı ve uygulanan toplu sözleşmede bütün personele ek izin hakkı verilmesinden kaynaklı yıllık izni bulunan personel sayısının fazla olduğu; işçilerin yıllık izinlerinin ücrete dönüşmemesi için Cumhurbaşkanlığı Genelgesi doğrultusunda hareket edileceği ifade edilmiştir.

Buna göre Üniversitenin, Cumhurbaşkanlığı Genelgesi doğrultusunda hareket etmesi ve işçilerin yıllık izinlerinin ücrete dönüşmemesi için, işçilerin yıl içerisinde hak kazandıkları yıllık izinlerini, ilgili yıl içerisinde kullandırmaları, işçilerin önceki yıllardan hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izinlerini ise kullandırması gerekmektedir.

BULGU 3: Ön Mali Kontrole Tabi İşlemlere İlişkin Sürecin İşletilmemesi

Ön mali kontrol sürecine tabi kadro dağılım cetvelleri, yan ödeme cetvelleri, sözleşmeli personel sayı ve sözleşmelerinin ön mali kontrole tabi sürece dahil edilmediği tespit edilmiştir.

31.12.2005 tarih ve 26040 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın dördüncü bölümünde mali hizmetler birimi (Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı) tarafından yapılacak ön mali kontrole tabi mali karar ve işlemler; kanun tasarılarının mali yükünün hesaplanması, taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları, ödenek gönderme belgeleri, ödenek aktarma işlemleri, kadro dağılım cetvelleri, seyahat kartı listeleri, seyyar görev tazminatı cetvelleri, geçici işçi pozisyonları, yan ödeme cetvelleri, sözleşmeli personel sayı ve sözleşmeleri ve yurtdışı kira katkısı olarak belirtilmiştir.

Anılan mevzuat hükümlerinde; ön mali kontrol aşamasının, idarelerin mali karar ve işlemlerine dönük yapılan danışma ve önleyici niteliği haiz incelemeleri ifade ettiği, gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin mali karar ve işlemlerin, harcama birimleri ve mali hizmetler birimi tarafından idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama veya finansman programları, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer mali mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden kontrol edileceği, mali karar ve işlemlerin harcama birimleri tarafından kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması açısından da kontrol edileceği, anılan süreç sonunda uygun görüş verilip verilmemesinin harcama yetkilisinin uygulamasını bağlamadığı, harcama yetkilisinin isterse ön mali kontrole ilişkin

görüşü dikkate alarak veya almayarak işlem tesis edebileceği, idarelerin ihale kanunlarına tabi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon Türk Lirasını, yapım işleri için üç milyon Türk Lirasını aşanların ön mali kontrole tabi olduğu hususları ile birlikte ihale komisyonları tarafından alınan kararların, sonuçları itibarı ile harcamayı gerektiren nitelik taşıyan kararlar olması nedeniyle mali kararlar arasında yer aldığı ve bu bakımından ihalenin ön mali kontrole tabi tutulması gerektiği, bunun yanında kanun tasarılarının malî yükünün hesaplanması, ödenek gönderme belgeleri, ödenek aktarma işlemleri, kadro dağılım cetvelleri, seyahat kartı listeleri, seyyar görev tazminatı cetvelleri, geçici işçi pozisyonları, yan ödeme cetvelleri, sözleşmeli personel sayı ve sözleşmeleri ve yurtdışı kira katkılarının da ön mali kontrole tabi olduğu belirtilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda; kadro ve pozisyon dağılım cetvelleri, yan ödeme cetvelleri, sözleşmeli personel sayı ve sözleşmelerinin Personel Daire Başkanlığı tarafından Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığına gönderilmemesi nedeniyle ön mali kontrol sürecinin işletilemediği görülmüştür.

Üniversite cevabında, ön mali kontrol sürecine tabi kadro dağılım cetvelleri, yan ödeme cetvelleri, sözleşmeli personel sayı ve sözleşmelerinin ön mali kontrol sürecine dahil edilmesi hususunda gerekli hassasiyet gösterileceği ifade edilmiştir.

Ön mali kontrole tabi karar ve işlemlerin ilgili birimlerce Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığına gönderilerek ön mali kontrolünün sağlanması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
TÜBİTAK Destekli Projelerde Bursiyer Ödemelerinin Zamanında Yapılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus 2024 yılında da tespit edilmiş olup Sayıştay Denetim Raporunun "Diğer Bulgular" kısmında 1 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ**

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	5
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	5
6. DENETİM BULGULARI	6

KISALTMALAR

AR-GE : Araştırma ve Geliştirme Projesi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Üniversite Yönetim Kurulunca Araştırma ve Geliştirme Projesi/Faaliyeti Olarak Değerlendirilen Bazı Projelerin, Mevzuatta Öngörülen Niteliklere Haiz Olmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesi (a) fıkrası uyarınca 07.10.2012 tarih ve 28434 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik'te, 01.10.2020 tarih ve 31261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Medeniyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile değişiklik yapılmıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 5'inci maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu veya özel kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek, bilimsel görüş, plan, proje, araştırma, model geliştirme ve benzeri hizmetleri yapmak ve bunlara ilişkin raporlar, seminer, konferans, sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak, bunlarla ilgili işbirliği yapmak,

b) Kurum içi ya da dışında, her çeşit malzeme, cihaz, makine, tesisat ve benzerlerinin üretim, bakım ve onarımını yapmak,

c) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek, faaliyet alanları ile sınırlı olarak her türlü mal ve hizmet üretiminde bulunmak, önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satımı yapılmak üzere satış ve teşhir yerleri açmak,

ç) Üniversite içinde ve dışında üretilen mal ve hizmetlerin standartlara uygunluğu konusunda ilgili mevzuat hükümlerine göre rapor düzenlemek, analiz, ölçüm, test ve kalibrasyon yapmak, proje hazırlamak veya uygulamak,

d) Bilimsel sonuçların uygulanmasını ve teknolojiye dönüşümünü sağlamak,

e) Kontrol, muayene ve benzeri hizmetler vermek,

f) Faaliyet alanları çerçevesinde bilgi, iş üretmek, bilgi işlem ve bilgisayar teknolojisini kullanarak iş ve hizmetleri yapmak, elektronik dizgi ve çoğaltma sistemleri ile kitap ve her türlü basılı evrak çoğaltmak, basmak, cilt ve baskı işleri yapmak, bunların satışını yapmak,

g) Beden Eğitimi, spor ve antrenörlük alanında, seminer ve eğitim programları ve yarışmalar, eğitim semineri, antrenörlük programları düzenlemek ve organizasyon yapmak, bu amaçla ilgili spor tesislerini işletmek, turizm ve otelcilik ile ilgili eğitim programları yapmak ve bu amaçla ilgili tesisler işletmek,

ğ) Canlı ve biyolojik materyal, laboratuvar ürünleri, tarım ve sanayi ürünleri, uzay ve bilişim teknolojilerine ait ürünleri ve diğer malları üretmek, elde edilen ürünleri ilgili mevzuat hükümlerine göre pazarlamak,

h) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda her türlü iş ve hizmetleri yapmak,

ı) Pedagojik formasyon, yabancı dil, bilgi işlem, yazılım ve donanım gibi konularda eğitim, kurs ve benzeri faaliyetlerde bulunmak,

i) Çoklu ortam öğretim materyali geliştirme, eğitim yazılımı hazırlama, elektronik sınav, merkezi sınav destek hizmetleri ile elektronik içerik yayıncılığı hizmetleri sağlamak,

j) Mal ve hakların kiralanması, uzmanlık belgesi, sertifikasyon, sınav, kurs ve benzeri hizmetleri vermek.

olarak belirlenmiştir.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 6'dır.

İşletme Müdürlüğünde; 1 işletme müdürü, 2 idari memur hizmet vermekte olup bunlardan 3'ünün kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü, 2 uzman, 4 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2024 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 50.298.000,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider ve gelir bütçeleri 61.648.000,00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmede 2024 yılı gelir tablosuna göre 62.721.500,28 TL gelir elde edilmiş, 52.500.216,59 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 10.221.283,69 TL kârla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama

işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Üniversite Yönetim Kurulunca Araştırma ve Geliştirme Projesi/Faaliyeti Olarak Değerlendirilen Bazı Projelerin, Mevzuatta Öngörülen Niteliklere Haiz Olmaması

Döner Sermaye İşletmesinin hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda; öğretim elemanları tarafından yürütülen ve İşletmeye gelir sağlayan bazı projelerin, araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) projesi/faaliyeti niteliklerine haiz olmamasına rağmen Üniversite Yönetim Kurulu kararlarıyla bu kapsama alındığı görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin (k) bendiyle; üniversite-sanayi işbirliği kapsamında araştırma ve geliştirme, tasarım ve yenilik projeleri ile faaliyetleri sonucunda elde edilen gelirlerin %85'inin, görevi yapan öğretim elemanına ödenmesi ve bu kapsamda değerlendirilecek proje ve faaliyetlere, öğretim elemanının müracaatı doğrultusunda üniversite yönetim kurulunun izni ile karar verilmesi hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin (h) ve (i) bentlerine istinaden yürürlüğe konulan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin (v) bendinin;

"v) (Ek:RG-8/10/2016-29851) Üniversite sanayi işbirliği; Ülkemizde Üniversite-Sanayi işbirliğinde paydaşlar arasındaki sinerjiyi artırmak, ulusal yenilik ekosisteminde bu işbirliğini

geliştirmek, sanayimizi rekabet gücü ve katma değeri yüksek yenilikçi ürünler üretebilen ileri teknoloji ağırlıklı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmak amacıyla gerçekleştirilen;

1) Araştırma ve geliştirme faaliyeti (Ar-Ge): Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

(...)

ifade eder.”

hükümlerine göre Ar-Ge olarak tanımlanacak bir projenin/faaliyetin;

i-Üniversite ile sanayi arasında olması,

ii-Üniversite-Sanayi işbirliğinde paydaşlar arasındaki sinerjiyi artırma, ulusal yenilik ekosisteminde bu işbirliğini geliştirme ve sanayiyi rekabet gücü ve katma değeri yüksek yenilikçi ürünler üretebilen ileri teknoloji ağırlıklı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturma amacını taşıması,

iii-Bu amaç doğrultusunda yapılan faaliyetlerin, ya kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmalardan, çevre uyumlu ürün tasarımından veya yazılım faaliyetlerinden ya da alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetlerden müteşekkil olması,

gerekmektedir.

Bunun yanında Ar-Ge sayılacak proje/faaliyetler, 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinin (a) bendiyle kapsamına dâhil olduğu 5746 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin yedinci fıkrasına dayanılarak hazırlanan ve yürürlüğe konulan Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde belirtilen Ar-Ge ve yenilik sayılmayan faaliyetler arasında yer almamalıdır.

Yönetmelik'in 5'inci maddesinde Ar-Ge ve yenilik sayılmayan faaliyetler ise şunlardır;

a) Pazarlama faaliyetleri, piyasa taramaları, pazar araştırması ya da satış promosyonu,

b) Kalite kontrol,

c) Sosyal bilimlerdeki araştırmalar,

ç) Petrol, doğalgaz, maden rezervleri arama ve sondaj faaliyetleri,

d) İlaç üretim izni öncesinde Faz-1 ya da Faz-2 çalışmalarından en az biri yurt içinde gerçekleştirilmeksizin yapılan Faz-3 klinik çalışmalar ile üretim izni sonrasında gerçekleştirilen klinik çalışmalar,

e) Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı,

f) Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine yönelik olmayan şekil, renk, dekorasyon ve benzeri estetik ve görsel değişiklikleri içeren biçimsel değişiklikler,

g) Programlama dilleri ile işletim sistemleri hariç olmak üzere, internet sitelerinin ve benzerlerinin hazırlanmasına yardımcı mevcut yazılımların kullanılması suretiyle yapılan yazılım geliştirme faaliyetleri,

ğ) Yazılımlara ilişkin, bilimsel veya teknolojik ilerlemeler veya teknolojik belirsizliklerin çözülmesini içermeyen olağan ve tekrarlanan faaliyetler,

h) Kuruluş ve örgütlenmeyle ilgili araştırma giderleri,

ı) Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar,

i) Numune verilmek amacıyla prototiplerden kopyalar çıkarılıp dağıtılması ve reklam amaçlı tüketici testleri,

j) Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın yeni süreç, sistem veya ürün ortaya konulmasına hizmet etmeyen doğrudan veya gömülü teknoloji transferi,

k) Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle geliştirilen ürüne veya sürece ilişkin fikrî mülkiyet haklarının edinimi dışında bu hakların korunmasına yönelik faaliyetler,

şeklindedir.

Yapılan incelemede;

a) “Konum Segmentasyon Analizinde Makine Öğrenmesi Algoritmalarının Geliştirilmesi” projesinin, eldeki verilere dayanarak eldeki konulardan hangisinin satış potansiyeline sahip olduğunu elde edilmesine yönelik olduğunun (Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı-Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar),

b) “TCDD 1. Bölge Mıntıkasında yer alan muhtelif hat kesimlerindeki altyapıların yeni yönetmeliklere göre tetkiki etüt proje ve mühendislik hizmeti alımı işi” projesinin mevcut demiryolu hatlarının altında bulunan yağmur suyu menfezi, köprü gibi sanat yapısı kapasitelerinin tahkik edilmesi, geoteknik rapor ve zemin iyileştirme projelerinin hazırlanması çalışmalarına görüş vermek olduğu (Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı-Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar),

c) “Otonom Mobil Araçlar Projesi Kapsamında Ar-Ge Projesinde Otomatik Yönlendirmeli Araçlarda Rota Oluşturma ve İnsansız Kara Araçlarında Haritalandırma, Konumlandırma ve Hareket Planlama Yazımlarının Geliştirilmesi” projesinin mevcut yazılımların geliştirilmesi kapsamında danışmanlık hizmeti olduğu (Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı-Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar),

görülmüştür.

Anılan projeler Ar-Ge ve yenilik sayılmayan faaliyetler kapsamında bulunmakta; projelerin tamamı ise rekabet gücü ve katma değeri yüksek yenilikçi ürünler üretebilen ileri teknoloji ağırlıklı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturma amacını taşımamaktadır.

Döner Sermaye İşletmesi tarafından bulgu konusu edilen projelerin Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim

Yönetmeliği kapsamında Ar-Ge faaliyeti olarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmesine rağmen projelerin bulguda belirtildiği üzere Ar-Ge kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımını olduğu anlaşılmaktadır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>